

Vailla vakinaista asuntoa ry
Kinaporinkatu 2 A 8 / Vaasankatu 5
00500 Helsinki
Puh. 010 548 1900 / vaihde
Faksi 09 7310 4033
toimisto@vvary.fi
www.vvary.fi

VAILLA VAKINAISTA ASUNTOA RY:N

OSAVUOSIKATSAUS

AJALTA TAMMI – MAALISKUU 2010

SISÄLLYSLUETTELO

1 KANSALAI SJÄRJESTÖTOIMINTA	3
1.1 Järjestö ja vaikuttamistoiminta	3
1.2 Asukki-lehti ja tiedotus	4
1.3 Tilaisuudet, tapahtumat vierailut	5
1.5 Hallinto ja talous	6
2 VAPAAEHTOIS- JA VERTAISTOIMINTA	6
2.1 Vartiosaari	6
2.2 Soldis	6
2.3 Laguuni	7
3 VALTAKUNNALLINEN ALUETYÖ JA KANSAINVÄLINEN YHTEISTYÖ	7
4 MATALAN KYNNYKSEN TOIMIPISTEET	8
4.1 Kohtaamispaikka ja Arskan pesula	
4.1.1 Raportti toiminnasta ajalta tammi-maaliskuu 2010	8
4.1.2 Ajanjakson asuntoasioiden hoitoa	9
4.1.3 Helmi-maaliskuun kävijätilasto – käyntikerrat	10
4.2 Yökahvila Kalkkers	
4.2.1 Raportti toiminnasta ajalta tammi-maaliskuu 2010	10
4.2.2 Tammikuu	10
4.2.3 Helmikuu	11
4.2.4 Maaliskuu	12
4.3 Vertais- ja vapaaehtoistoiminnan keskus Vepa	
4.3.1 Raportti toiminnasta ajalta tammi-maaliskuu 2010	13
4.4 Yökiitäjä – etsivä työ	
4.4.1 Raportti toiminnasta tammikuulta	13
4.4.2 Raportti toiminnasta helmikuulta	14
4.4.3 Raportti toiminnasta maalikuulta	14
4.4.4 Ulkona tavatut henkilöt ajalta tammi-maaliskuu 2010	15
4.4.5 Tilasto koko toiminnan ajalta heinäkuu 2006-maaliskuu 2010	15
5 PROJEKTIT	
5.1 Sällikoti	
5.1.1 Raportti toiminnasta ajalta tammi-maaliskuu 2010	16

1 KANSALAI SJÄR JESTÖ TYÖ

1.1 Järjestö ja vaikuttamistoiminta

Ylitarkastaja Juhani Kahelin Valtiontalouden tarkastusvirastosta teki arviointia valtion (Aran) investointiavustuksista erityisryhmille tammikuussa ja lähestyi eri toimijoita. Kahelin kävi 14.1 Vva:lla ja tapasi järjestön edustajia. Tapaamisessa keskusteltiin asuntopolitiikasta; järjestön näkemyksiä keinojen järjestyksestä, millaisia asuntoja rakennetaan ja tuetaan? Pitäisikö rahallinen tuki suunnata jotenkin toisiin tai toisenlaisille toimijoille, entäpä tukipalvelut, miten kohdataan ihminen? Kysymyksiin oli vastaamassa ja asiasta keskustelemassa toiminnanjohtaja, Sällikodin hankevastaava sekä vertaisohjaaja Vepasta.

Vertais- ja vapaaehtoistoiminnan keskuksen vertaisohjaaja piti puheenvuoron auttamisesta 30.1. Helsingin dokumenttielokuvafestivaali Docpointin seminaarissa *Rajankäyntiä ja riskinottoa*. Seminaarin aiheena oli riskienotto yksilön puolesta yhteiskunnan rajoja ylittäen sekä puhdas auttamisenhalu. Vva:lta osallistui tilaisuuteen myös muita vapaaehtoistyöntekijöitä.

Toiminnanjohtaja osallistui Eurooppalaisen asunnottomuusjärjestöjen katto-organisaation Feantsan osallisuusryhmän tapaamiseen Brysselissä 17.-18.2. Päivien aikana pohdittiin mm. sitä miten asunnottomat pääsisivät vaikuttamaan Tanskan mallin mukaisesti myös muissa maissa heitä koskevaan päätöksentekoon niin kansallisella kuin paikallisellakin tasolla. Ryhmä pohti myös miten Feantsa voi osallistua eurooppalaisen asunnottomien oman verkoston HOPE:n perustamiseen.

Feantsalla ei vuonna 2010 ole omaa seminaaria vaan Belgia järjestää yhdessä Feantsan kanssa nk. konsensuskonferenssin, jossa sovitaan Euroopan laajuisista yhteisistä asunnottomuustoimenpiteistä. Konferenssissa on arvovaltainen eri maiden asiantuntijoista koostuva tuomaristo ja asunnottomuutta kokeneet ovat osallistuneet konferenssin aiheiden valmisteluun. Feantsan vuoden 2011 teemana on asunnottomien sosiaalipalveluiden laatu. Ryhmän tehtäväksi annettiin pienimuotoinen kyselytutkimus aiheeseen liittyen.

Tenuepit ry:n hallituksen puheenjohtaja ja Vva ry:n hallituksen varajäsen Risto Husso osallistui 15.3. pikkuparlamentissa Kristillisdemokraattien eduskuntaryhmän ja Keski-Helsingin paikallisosaston järjestämään paneelikeskusteluun. Tilaisuudessa pohdittiin syitä ja seurauksia asunnottomuudelle, köyhyydelle ja syrjäytymiselle. Risto Husso otti kantaa asuntoloiden ja asumisyksiköiden kalleuteen ja niiden sopimattomuuteen asunnottomuudesta kärsiville.

Lokakuussa 2010 Vailla vakinaista asuntoa ry toteuttaa Kiasmassa dokumentaarisen valokuvanäyttelyn. Asunnottomat ja asunnottomuutta kokeneet tuottavat näyttelyn kuvamateriaalin ammattivalokuvaajien avustuksella. Hankkeeseen liittyviä palaveriteita pidettiin kerran kuukaudessa ja kiinnostuneita rekrytoitiin mukaan. Aloitustilaisuus mukaan lähteneille pidettiin Kohtaamispaikan tiloissa 17.3.

Euroopan sosiaaliverkosto (ESN-verkosto) järjestää kansainvälisen seminaarin Barcelonassa 21-23.6, johon valittiin Pääkaupunkiseudun sosiaalialan osaamiskeskus Soccan ja Vailla vakinaista asuntoa ry:n suunnittelema työpaja teemalla *"Eliminating long term homelessness"*. Työpaja mallintaa pitkäaikaisasunnottomuuden kansallisen kehittäjäverkoston työn. Suunnitteluryhmään kuului PAAVO-ohjelman johtaja Juha Kaakinen, tutkija Saija Turunen Soccasta, johtava sosiaalityöntekijä Kaijus Varjonen Espoosta ja Vva: n toiminnanjohtaja Sanna Lehtonen.

Vva ry:n toiminnanjohtaja osallistui Pitkäaikaisasunnottomuuden vähentämisen- ja poistamisohjelman ohjausryhmän PAAVO:n työhön 13.1, 10.2 sekä 10.3. Helmikuussa pidettyyn kokoukseen osallistui lisäksi

Vva:n aktiivi Risto Husso. Vva esitti huolestuneisuutensa mm. lisääntyvistä asunnottomuustilastoista sekä sellaisten asunnottomien tilanteesta jotka eivät tarvitse raskaasti tuettujen asumisyksiköiden tukea, mutta tarvitsevat apua asunnon hankintaan; henkilöt joilla ei ole luottotietoja ja joilla on vuokratärastejä. Annettava tuki ja vuokran osuus tulisi myös olla eroteltavissa.

Tutkija Marko Kettusen piti alun perin esitellä Sällikodin arviointitutkimuksen tuloksia Sosiaalityön tutkimuksen päivillä Jyväskylässä 18-19.2., mutta esittely peruuntui sairastumisen vuoksi. - Sosionomiopiskelija aloitti opinnäytetyön tekemisen aiheesta *Poste Restante-Arvot ja asenteet asunnottomuustyössä*.

Vailla vakinaista asuntoa ry:n järjestötyön harjoittelija selvitti Kalasatamassa majailevien romanien tilannetta ja auttoi heitä muun muassa vakuutuksien hankkimisessa, lain tulkitsemisessa sekä hakeutumisessa terveydenhuollon piiriin. Nuorten ei-viralliset ryhmittymät järjestivät Suomen kielen kursseja romaneille. Työharjoittelija aloitti selvittämään pääkaupunkiseudulla olevien maahanmuuttajien asunnottomuustilannetta. Sosiaalikeskus Satamassa järjestettiin 27.3 keskustelutilaisuus rasmin vastaisesta toiminnasta kaduilla ja järjestöissä sekä romanian romanien tilanteesta.

Vailla vakinaista asuntoa ry:n tavoitteena on käynnistää uusi majatalotoimintaa tarjoava yksikkö, jossa asunnottomilla ja asunnottomuutta kokeneilla olisi mahdollisuus työllistyä. Sosionomiopiskelija selvitti osana kehittämis- ja johtamistyön työharjoitteluaan hankkeen rahoitus- ja tila- ja muita mahdollisuuksia ja tekee aiheesta myös opinnäytetyönsä. Opiskelija tutustui Kööpenhaminassa 4.-5.3. välisenä aikana vastaavanlaiseen paikkaan Netvaerket Hotellettiin, joka työllistää ja kouluttaa narkomaaneja. Vva ry haki rahoitusta myös opintomatkaan Suomalais-Norjalaiselta säätiöltä vastaavanlaiseen hotelliin, joka työllistää ja kouluttaa prostituoituja.

Tammikuussa alkavaksi kaavailtu kokemusarvioitsijakoulutus ei toteutunut rahoituksen puutteen vuoksi. Kehittäjäverkoston osallisuusryhmä kokoontui Nuorisoasuntoliitossa 10.3, jossa tutustuttiin liiton toimintaan ja jatkettiin palveluntuottajille tehtävien osallisuussuositusten tekemistä.

1.2 Aukki-lehti ja tiedotus

Vuoden 2009 viimeisen numeron ilmestyminen viivästyi ja lehti saatiin jakoon vasta vuoden 2010 ensimmäisellä viikolla. Aukki-lehden toimituskunnan palaveri pidettiin 4.2., jossa suunniteltiin vuoden ensimmäisen numeron ulkoasua ja sisältöä. Lehti ilmestyi 22.3. Yhdistys päätti vuoden 2009 puolella alkaa julkaista lehden rinnalla erillistä kuukausittain ilmestyvää järjestötiedotetta *Vailla vakinaista asiaa*, johon kootaan asunnottomille tärkeitä ajankohtaisia asioita ja käytännön neuvoja. Järjestötiedotteeseen kootaan myös ajankohtaisia kuulumisia asunnottomuusohjelman etenemisestä. Tiedotetta jaetaan mm. asuntoloihin, asumisyksiköihin, sairaaloihin ja päiväkeskuksiin. Ensimmäinen tiedote ilmestyi maaliskuussa. Vailla vakinaista asuntoa ry:n internetsivuja osoitteessa www.vvary.fi päivitettiin säännöllisesti. 18.2. järjestösihteeri ja Sällikodin hankevastaava pohtivat sosiaalisen median hyödyntämistä Vva ry:n toiminnassa.

Helsingin Sanomat julkaisi 7.1.2010 Vepassa käyvän henkilön ajatuksilla ja Kohtaamispaikan ohjaajan kommentteilla artikkelin *"Koditon pakenee pakkasta maan alle – Osa asunnottomista heittäytyy maahan toivoen, että poliisit poimivat putkaan."* Vailla vakinaista asuntoa ry:n hallituksen puheenjohtaja Kimmo Aaltosta haastateltiin maaliskuun lopussa sähköpostitse STKL:n omaan lehteen Sosiaali- ja terveysviesti. Uusi toivo - muutoksen ja eheytyksen erikoislehti julkaisi vuoden ensimmäisessä numerossaan artikkelin *Mistä näitä asunnottomia oikein tulee?* Artikkelissa raportoitii Kristillisdemokraattien eduskuntaryhmän ja Keski-Helsingin paikallisosaston järjestämän paneelikeskustelun pohdintoja syistä ja

seuraamuksista asunnottomuudelle, köyhyydelle ja syrjäytymiselle. Vva ry:n aktiivi Risto Husso osallistui paneelikeskusteluun. Toiminnanjohtajalta tiedusteltiin Sosiaali- ja terveysviestiin 1/2010 *Mikä kirja sosiaali- ja terveysalalla työskentelevän pitäisi ehdottomasti lukea? Miksi?*

Järjestösihteeri antoi 17.3. Suomen itsenäisyyden rahasto Sitralle *Elinvoiman lähteet* -hankkeen työryhmään liittyvän videohaastattelun. MTV3 näytti 31.3. ohjelmassaan 45 minuuttia tekemänsä haastattelun *Pakkanen vei Heikin ystävän*. Toimittaja Kirsi Alm-Siira seurasi päivän ajan asunnottoman Heikin arkea. Vepan kävijöiden näkemyksiä asunnottomuudesta kuultiin Radio Suomen lähetyksessä 5.2. Suomen Kuvalehti pyysi puheenjohtaja Kimmo Aaltoselta kommenttia helmikuussa. Pääkaupunkiseudun Radio Vega haastatteli Sällikodin hankevastaavaa 12.3. aiheesta *Men utan permanent bostad*.

1.3 Tilaisuudet, tapahtumat ja vierailut

Psykiatrinen sairaanhoitaja Rokus Loopik Amsterdamista tutustui Suomessa *Asunto ensin* -periaatteeseen. Hän toimii omassa maassaan asunnottomuuden ja psykiatrian asiantuntijana. Rookus vieraili mm. Sällikodissa.

Vailla vakinaista asuntoa ry:n järjestösihteeri, aluetyöntekijä ja sosionomiopiskelija osallistuivat 26.1. Asumisen rahoitus- ja kehittämiskeskukseen järjestämään Ara-päivään Helsingissä. Päivät kokoavat yhteen rakennusalan ammattilaisia ja asuntopoliittisia vaikuttajia ympäri Suomea.

Toiminnanjohtaja osallistui Sosiaali- ja terveysturvan keskusliiton ja Sosiaali- ja terveysjärjestöjen yhteistyöyhdistys YTY ry:n järjestämään Järjestöjohdon sosiaali- ja terveyspolitiikan kehittämisfoorumiin Porvoon Haikon kartanossa 28.-29.1. Kehittämisfoorumissa keskusteltiin järjestöjen toimintaedellytyksistä ja –ympäristöstä sekä hallitusohjelman tavoitteista järjestöjen kannalta.

Asukki-lehden päätoimittaja Pekka Peltomäki osallistui 12.2. Kalliolan Setlementtiliiton pääsihteerin 50-vuotisjuhlapäiville. Järjestösihteeri esitteli Vva ry:n toimintaa Diakonia-ammattikorkeakoulun opiskelijoille 27.1 ja 30.3 Metropolia-ammattikorkeakoulun opiskelijoille.

Pääkaupunkiseudun sosiaalialan osaamiskeskus Soccassa järjestettyyn *Asunnottomat vastaanottoyksiköissä* -keskustelutilaisuuteen 25.2. osallistui toiminnanjohtaja ja Tenukepit ry:n puheenjohtaja. Tilaisuudessa kuultiin vertailutietoa sosiaalityön dosentti Lasse Murron ja sosiaalipsykiatrian dosentti Rauno Mäkelän 70-luvun ensisuoajatutkimuksesta ja lääkäri Agnes Ayoade-Steniuksen ja sosiaalityöntekijä Elisabeth Erkkilän tutkimuksesta *Asunnottomat vastaanottoyksiköissä*.

Ystävänpäivänä Tuomas-yhteisön järjestämän Tuomas-messun kolehdin tuotto ohjattiin Asunnottomien yön kuluihin. Kohtaamispaikan ohjaaja Juhani Haapamäki oli vastaanottamassa kolehdin ja kertomassa Vva:n toiminnasta.

Tenukepit ry:n puheenjohtaja Risto Husso toimi Vva ry:n edustajana Terveiden ja hyvinvoinnin laitoksen järjestämässä tilaisuudessa tasa-arvon päivänä 19.3. Myllypuron kirkolla. Tilaisuus oli osa THL:n Suomessa koordinoimaa Euroopan köyhyyden ja sosiaalisen syrjäytymisen torjunnan teemavuotta. Tilaisuuteen osallistuivat piispa Eero Huovinen ja peruspalveluministeri Paula Risikko.

Järjestösihteeri ja työharjoittelija osallistuivat Ulkoministeriön järjestämään kehitysyhteistyöseminaariin Marina Congress Centerissä 24.3. Työharjoittelija osallistui Vva ry:n edustajana myös Hakaniemessä pidettyyn Vasemmistoliiton tilaisuuteen, joka käsitteli perustuloa ja turvaa.

Konseptakilpailun palautetilaisuus kilpailuun osallistuneille pidettiin Y-säätiöllä 9.3. ja Koko Konseptakilpailun julkistamistilaisuus pidettiin 16.3 Sosiaaliviraston täydennyskoulutuksen tiloissa. Matalan kynnyksen toimipisteiden esimiehen läksiäisiä kahdeksan työvuoden jälkeen vietettiin suurella porukalla Ravintolalaiva Wäiskissä lounastaen 16.3. Yökahvila Kalkkersin ja Sininauhasäätiön *Asumisen polku* hankkeen yhteispalaveri pidettiin 8.3. Rikosseuraamusviraston *Oma Ovi* -hankkeen johtoryhmään 11.3 osallistui toiminnanjohtaja ja Kohtaamispaikan ohjaaja. Toiminnanjohtaja osallistui Yhteistyöyhdistys Yty ry: n toiminnanjohtajaseuran järjestämään tilaisuuteen Ray:n Fenniakasinolla 3.3. Kohtaamispaikan ohjaaja Juhani Haapamäki osallistui päihdejärjestöjen omaan Liikkuvat palvelut verkoston palaveriin 1.2. Vva ry:llä harjoittelussa olevat opiskelijat tutustuivat Pelastusarmeijan asuntolaan 18.2.

1.5 Hallinto ja talous

Vailla vakinaista asuntoa ry:n hallitus kokoontui ajanjaksolla kaksi kertaa 20.1. ja 30.3. Järjestön ylin päättävä elin vuosikokous kokoontui 30.3. kevätkuukokoukseen, jossa hyväksyttiin vuosikertomus vuodelta 2009 ja tilinpäätös. Helsingin kaupungin sosiaalilautakunnalle jätettiin avustushakemus Vartiosaaren ja matalan kynnyksen toimipisteiden toiminnan tukemiseen tammikuussa. Laguuniprojekti sai 5000 euron avustuksen Stiftelsen 7 Mars Fonden-säätiöltä. Toiminnanjohtaja osallistui KHT-Median järjestämään järjestöjen verotuskoulutukseen 3.3.

2 VAPAAEHTOIS- JA VERTAISTOIMINTA

Stop huumeille ry kutsui 9.2. Vety-ryhmän jäseniä suunnittelemaan "fattaluuta" toimintaa. Fattaluuta on yhteyshenkilö, joka toimii vertaistukeen pohjautuen viranomaisasioissa tukihenkilönä. Tilaisuuteen osallistui järjestösihteeri ja työharjoittelija. Vety-ryhmä kokoaa yhteen ammattityöntekijöitä ja vertais- ja vapaaehtoistoimijoita. Vety-ryhmä kokoontui myös 17.2. ja 2.3. ja järjesti koulutustilaisuuden sosiaalityöntekijöille 18.2.

2.1 Vartiosaari

Vailla vakinaista asuntoa ry:n päihdeettömässä virkistyspaikassa Vartiosaareissa ei käyty talven aikana vaikean lumi- ja pakkastilanteen vuoksi. Vva ry sai rakennusluvan huoltorakennukselle Vartiosaareen Vva:n aktiivi Risto Husson sitkeän työn ja arkkitehtitoimisto Ulpu Tiurin avun tuloksena. Järjestössä aloitti työvoimapolitiittisen harjoittelun rakennusinsinööri, jonka tarkoitus on valvoa kesällä saareen rakennettavan huoltorakennuksen rakentamista. Järjestön toimistotiloissa keskusteltiin 4.3. saareen liittyvistä asioista.

2.2 Soldis

Vartiosaaren päivätoimintakeskusta vastapäätä mantereen puolella sijaitsevan Soldiksen toiminnasta vastasi päihdeetön vertaisyhteisö. Talvella olleiden kovien pakkasten vuoksi kaivon paisuntasäiliö jäätynä ja osa putkista jouduttiin korjaamaan ylimääräisten korjaustalkoiden avulla. Saunalla uusittiin osa sähköistä. Tammi-maaliskuun aikana ryhmäyhteisöt kokoontuivat Soldiksessa säännöllisesti kolme kertaa viikossa. Osallistujamäärät palaverissa pysyivät ennallaan 15-20 henkilöä. Sauna lämmitettiin kaksi kertaa viikossa. Yhteisö suunnitteli kevään toimintaa ja tulevia tapahtumia, kuten yhteisön jäsenen 50-vuotissyntymäpäiväjuhlat, juhannusjuhla ja kevätsiivoustalkoot.

2.3 Laguuni

Vailla vakinaista asuntoa ry:n vertais- ja vapaaehtoistoiminnan keskus Vepassa ideoitiin joulukuussa 2009 etsivän työn käytöstä poistetulle bussille oma hanke *Laguuni*. Ajatuksen taustalla oli idea mahdollisuudesta työllistää itse itsensä. Bussiin remontoidaan tarvittavat tilat liikkuvaksi kahvilagrilliksi. Hanke liitettiin osaksi Vva ry:n vuoden 2010 Köyhyyden ja syrjäytymisen vastaisen vuoden tapahtumia. Toiminnan tarkoituksena on työllistää muutama vaikeasti työllistettävä henkilö sekä tarjota tuettu toiminta-areena yhdistyksen vapaaehtoisille, koevapaudessa oleville sekä työharjoittelijoille. Bussilla osallistutaan erilaisiin tapahtumiin pääkaupunkiseudulla sekä 100 kilometrin etäisyydellä. Mm. Pispalan kesäteatteri kutsui Laguunin kesällä Tampereelle näytöksen yhteyteen pitämään grilliä. Tapahtumissa tullaan grillituotteiden myymisen lisäksi jakamaan informaatiota työllisyyteen ja asunnottomuuteen liittyvissä kysymyksissä.

Hanke ei ehtinyt yhdistyksen viralliseen toimintasuunnitelmaan ja talousarvioon, joten sille haetaan rahoitusta eri lähteistä. Hankkeelle myönnettiin Helsingin kaupungin henkilöstökeskukselta 10 000 euroa. Apurahaa haettiin Stiftelsen 7 Mars Fonden -säätiöltä, josta saatiin rahaa 5000€. Maaliskuussa jätettiin 20 000 euron arvoinen hakemus Oikeusministeriön rikoksantorjuntaneuvostolle, josta haettiin apurahaa sosiaalisen areenan rakentamiseen ja koevapaudessa olevan työntekijän palkkaamiseen. Y-säätiön kanssa käytiin alustavia neuvotteluja yhteistyön aloittamisesta ja hankkeen rahoittamisesta.

Tammikuun aikana hankkeessa tehtiin alustavia töitä; haettiin tietoa bussiin soveltuvasta grillistä ja selviteltiin bussin rakenteita ja viranomaiskuvioita. Hanke käynnistettiin virallisesti 1.2. Helmikuun aikana bussissa tehtiin purkutöitä, joita viivästyttivät pitkään jatkuneet kovat pakkaset. Maaliskuussa bussi vietiin korjaamolle, jossa selvisi autossa ollut sähkövika. Korjauksen jälkeen bussi katsastettiin. Maaliskuussa tilattiin kaasugrilli, joka noudettiin kiitolinjalta Vantaalta. Grillin puolelle päätettiin hankkia makkararolleri ja höyrystin, mikro ja parilla sekä rasvakeitin. Grillialue tullaan levyttämään alumiinilla/rosterilevyllä. Hankkeessa oli mukana viisi eri henkilöä Vva ry:n vertais- ja vapaaehtoistoiminnan keskus Vepasta, josta tullaan jatkossakin ohjaamaan ja aktivoimaan kävijöitä osallistumaan toimintaan. Osallistujille maksettiin toimintarahaa.

Laguunin ensiesiintyminen Stop huumeille ry:n järjestämässä tasa-arvonpäivän tapahtumassa 19.3. epäonnistui, kun bussi ei käynnistynyt. Hankkeeseen oli tutustumassa ja tekemässä töitä kaksi opiskelijaa Metropolian ammattikorkeakoulusta 30.3.

Hankevastaava kävi maaliskuussa Helsingin Uusyrityskeskus ry:ssä keskustelemassa hankkeen vetämisestä ja kuulemassa tietoa viranomaisasioihin liittyen. Hankevastaava tapasi Perussuomalaisten Pietari Jääskeläisen 10.3. ja keskusteli hänen kanssaan Laguunin osallisuudesta tapahtumissa. Helsingin työvoiman palvelukeskus Sörnäisen palvelupisteen kanssa käytiin neuvotteluja kuntouttavan työtoiminnan nimissä olevan työharjoittelijan saamiseksi. Sosiaaliviraston lähityöhankkeeseen oltiin yhteydessä ja keskusteltiin yhteistyön aloittamisesta kesän alussa. Hankevastaava kutsui koolle Vva ry:n toimistolle palaveriin järjestön työntekijöitä 23.2. ja 23.3.

Hankkeelle avattiin omat internetsivut osoitteessa www.vvalaguuni.com.

3 VALTAKUNNALLINEN ALUETYÖ JA KANSAINVÄLINEN YHTEISTYÖ

Mielenterveyden keskusliiton ja Diakonia-ammattikorkeakoulun yhteistyössä Vailla vakinaista asuntoa ry:n, Alvi-kodin ja KRIS-Suomi ry:n toteuttama kokemusarvioitsijakoulutus Helsingissä jouduttiin siirtämään alkuperäisestä suunnitelmasta keväältä aikaisintaan syksyllä alkavaksi. Hakemuksen

jättäneille lähetettiin kirje, jossa kerrottiin tulevasta aikataulusta ja syistä muutokseen. Keväällä 2009 toteutetun kokemustutkija- ja -arvioitsijakoulutuksen jälkeinen työskentely jatkui Tampereella. Vuoden ensimmäinen palaveri pidettiin Tampereella 13.1., johon myös aluetyöntekijä osallistui. Helsingissä tapaamisia pidettiin säännöllisesti järjestön toimistotiloissa. Aluetyöntekijä on toiminut koulutuksen alusta lähtien helsinkiläisten kokemusasiantuntijoiden yhteyshenkilönä.

Vailla vakinaista asuntoa ry toteuttaa lokakuussa 2010 Kiasmassa dokumentaarisen valokuvanäyttelyn. Asunnottomat ja asunnottomuutta kokeneet tuottavat näyttelyn kuvamateriaalin ammattivalokuvaajien avustuksella. Työryhmään kuuluu lisäksi aluetyöntekijä, järjestösihteeri ja Sällikodin ohjaaja. Hankkeeseen liittyviä palaveriteita pidettiin kerran kuukaudessa ja apurahahakemuksia lähetettiin usealle eri taholle. Valokuvanäyttely on osa Vva ry:n köyhyyden ja sosiaalisen syrjäytymisen torjunnan teemavuoden tapahtumia.

Tarkasteltavien kuukausien aikana aluetyöntekijä piti yhteyttä järjestön yhteistyökumppaneihin valtakunnallisella tasolla, avusti Laguuni-hanketta sekä työsti järjestön vuosikertomusta. Aluetyöntekijä osallistui Asuminen-lehden ja maaliskuussa ilmestyneen kuukausitiedotteen tekemiseen. Aluetyöntekijä toimi kahden sosiaalialan ammattikorkeakouluopiskelijan työharjoittelujakson ohjaajana. Vva ry lupautui kehittäjäverkoston koordinaattorin työn päätyttyä antamaan oman työpanoksensa verkoston toimintaan osallisuusryhmän vetämisen lisäksi. Aluetyöntekijä osallistui PAAVO-kehittäjäverkoston tapaamisiin toimien niissä sihteerinä. Verkosto muodostui neljästä eri ryhmästä, jotka kokoontuivat säännöllisin väliajoin.

Vailla vakinaista asuntoa ry teki opinto- ja virkistysmatkan Riikaan, Latviaan huhtikuun 21.-23. päivä. Matkan suunnittelu ja käytännön järjestelyt aloitettiin hyvissä ajoin ja niistä vastasivat aluetyöntekijä ja yökahvila Kalkkersin ohjaaja. Matkan ohjelmaan sisältyi asunnottomien tilanteesta kuuleminen Riikassa ja Latviassa sekä tutustuminen siellä toimiviin tahoihin. Matkasta lisää seuraavassa katsauksessa.

4 MATALAN KYNNYKSEN TOIMIPISTEET

4.1 Kohtaamispaikka ja Arskan pesula

4.1.1 Raportti toiminnasta ajalta tammi-maaliskuu 2010

Kohtaamispaikka pidettiin tammikuussa suljettuna, koska ohjaajat siirtyivät yökahvila Kalkkersiin pitkään jatkuneiden kylmien öiden vuoksi. Näin ollen mahdollistui yökahvilan auki pitäminen joka yö. Helmikuussa Kohtaamispaikka pystyttiin pitämään normaalisti auki. Alkuvuoden kovien pakkasten takia Kohtaamispaikka oli entistä tarpeellisempi levähdyspaikka monelle asunnottomalle. Kävijätyö painottui alkuvuodesta kävijöiden suihkuun ohjaamiseen ja pyykkien pesemiseen. Kohtaamispaikassa kävi 23 miestä suihkussa tammi-maaliskuun aikana ja pesuun jätettyjen tilalle annettiin puhdas vaatekerta. Yökahvila Kalkkersin ohjaaja siirtyi helmikuussa tekemään päivävuoroa Kohtaamispaikkaan. Lisäksi Kohtaamispaikassa työskentelivät ohjaajat Ulla Pyyvaara ja Juhani Haapamäki, jonka työnkuvaan kuului myös jalkautuva sosiaalityö ja Laguuni-hankkeen tukeminen. Maaliskuun kaksi ensimmäistä viikkoa Kohtaamispaikka oli suljettuna ohjaajien siirryttyä sijaistamaan Kalkkersin työntekijöiden lomaa.

Tarinatuvan toiminta mukautettiin tammikuussa Vepan toimintaan siten, että Alppilan seurakunnan diakoni Nina Klemmt oli tavattavissa joka toinen torstai. Kävijöillä oli mahdollisuus keskustella diakonin kanssa joko henkilökohtaisesti tai ryhmässä. Helmikuussa Tarinatupa järjestettiin normaaliin tapaan Kohtaamispaikan puolella yhteistyössä Alppilan seurakunnan kanssa. Tarinatuvan keskeinen aihe oli köyhyys ja siitä selviytyminen. Keskusteluun osallistui kahdeksan kävijää. Maaliskuun tarinatuvan keskustelunaiheena oli historia ja noituus sekä vanhat laivat ja niiden historiallinen merkitys.

Keskustelemassa oli yksi kävijä, jonka kanssa pohdittiin lisäksi erilaisia vaihtoehtoja arjesta selviytymiseen. Tarinatupa palveli hyvin ihmisiä, joilla oli tarve kertoa ja jakaa elämänsä kokemuksia ryhmässä.

Taidepäivät järjestettiin helmi- ja maaliskuussa kaksi kertaa. Päiviin osallistui yhteensä kahdeksan järjestön jäsentä ja vapaaehtoista. Kävijöille annettiin työvälineiksi maalaustarvikkeet. Kohtaamispaikan kävijöiden oma kokous pidettiin kerran helmikuussa.

Terveyspäivät järjestettiin Vertais- ja vapaaehtoistoiminnan keskus Vepan puolella. Kohtaamispaikan ohjaaja oli maaliskuussa paikalla, jolloin lounaan lisäksi oli mahdollisuus mitata verenpaine ja saada terveysneuvontaa. Näinä päivinä tavoitettiin Vepan puolelta 20 kävijää, joista osalla oli tarve saada ohjausta ja neuvontaa asuntoasioissa. Akuuteissa asunnottomuustilanteissa yhteistyö Alppilan seurakunnan diakonin kanssa auttoi löytämään ratkaisun kävijöiden kriisitilanteisiin. Seurakunnan kautta myönnettiin muutamalle kävijälle ”ensiapua” taloudellisessa tilanteessa ja aika kokonaistilanteen kartoitukseen. Kohtaamispaikan ohjaaja Juhani Haapamäki osallistui ehkäisevän päihdetyön seminaariin 9.3.

Diakonia-opiston opiskelija aloitti helmikuussa 2,5kk pituisen työharjoittelujakson Kohtaamispaikassa ja toinen opiskelija maaliskuussa. Molempien ohjaajana toimi ohjaaja Ulla Pyyvaara. Aa-ryhmä kokoontui 11.2 Kohtaamispaikan tiloissa.

4.1.2 Ajanjakson asuntoasioiden hoitoa

Kohtaamispaikassa täytettiin hakemuksia yhdessä kävijöiden kanssa muun muassa vapailta markkinoilta oleviin vuokra-asuntoihin ja kirjoitettiin kävijän toivomuksesta saatekirje mm. Sininauhasäätiön asuntohaastattelua varten. Lisäksi soitettiin eri viranomaisille kävijöiden tilanteen selvittämiseksi. Kohtaamispaikassa autettiin maaliskuussa viittä kävijää asuntoasioissa, joista kaksi sai soluasunnon Ollinpirtistä, joka kuuluu kansainväliseen Human Care Network asuntopalveluja tuottavaan ketjuun. Yhdelle naiselle varattiin haastattelu-aika Eeva-Maria kotiin. Pariskunta ohjattiin Sininauhasäätiön asuntohaastatteluun ja yksi kävijä erityisdiakonin piiriin osoitteeseen Hämeentie 73. Yhden kävijän kanssa käytiin Y-säätiössä asuntohaastattelussa.

Helmikuussa Kohtaamispaikkaan saapui vuonna -78 syntynyt asunnoton lääkkeitä ja huumeita käyttävä mies, joka ei halunnut omien sanojensa mukaan lopettaa niiden käyttöä. Mies kertoi olleensa asunnottomana vuodesta 1998 alkaen saatuaan hädän kaupungin asunnosta, koska oli aiheuttanut järjestyshäiriöitä ystävänsä kanssa. Mies toivoi saavansa jostain ilmaisen kuukausilipun. Hän oli saanut maksamattomista matkoistaan lukuisia 80 euron sakkoja. Miehellä oli käsitys, että hän ei tule saamaan koskaan asuntoa menneisyydestään johtuen.

Miehen naisystävällä oli lukollinen huone tukiasunnossa. Mies kertoi, että hän oli joskus päässyt livahtamaan naisystävänsä viereen yöksi, kun hän oli ollut tarpeeksi ovela ja nopea. Hän oli lisäksi asunut mm. Sörnäisten rantatien parkkipaikan hylätyssä autossa, puistoissa ja erään autotalon kellarissa, jossa oli ollut miehen kertoman mukaan yksi patteri ja pistorasia, lamppu ja 120 cm leveä sänky. Mies ehti asua paikassa noin puolitoista vuotta, kunnes kaupungin työntekijä oli herättänyt hänet kertomalla ”nyt me puretaan tää kämppä, kerää kamas ja poistu”. Sen jälkeen mies oli majoittanut rappukäytävissä ja kesäisin teltassa. Mies yöpyi myös yökahvila Kalkkersissa. Asia oli vielä maaliskuussa työn alla, koska miestä ei näkynyt päiväsaikaan Kohtaamispaikassa.

4.1.3 Helmi-maaliskuun kävijätilasto - käyntikerrat

	Miehet	Naiset	2xkäyneitä	Yhteensä
Helmikuu	125	23	15	163
Maaliskuu	165	9	10	184
Yhteensä	290	32	25	347

Kohtaamispaikka:

Kävijöitä vuoden 2010 aikana: 347

Kävijöitä koko toiminnan aikana: 22 697

4.2 Yökahvila Kalkkers

4.2.1 Raportti toiminnasta ajalta tammi-maaliskuu 2010

Matalan kynnyksen toimipisteiden yhteinen kehittämis- ja arviointipäivä pidettiin 7.1, jolloin päätettiin pitää Yökahvila Kalkkers avoinna joka yö Kohtaamispaikan ohjaajien työpanoksen turvin. Yökahvilan kävijämäärät olivat pudonneet radikaalisti koska yökahvilaa ei voitu pitää taloudellisen tilanteen vuoksi avoinna joka yö. Alkuvuoden pakkaset ajoivat monta asunnotonta kylmää säätä pakoon lämpöisen kahvikupin ja juttuseuran ääreen Kalkkersiin. Kävijöitä riitti läheisestä asuntolasta, tuttavien luota, hylätyistä taloista, veneistä, ulkokäymälöistä, rappukäytävistä jne. Sosiaaliviraston Lähityöhankkeen työntekijät vierailivat Kalkkersissa helmikuussa. Kävijätilanteet raportoitiin käyntikerroittain. Nuorten kävijöiden kohdalla yhteistyöpyyntöjä välitettiin Nuorisosäätiön asunto-ohjaajalle. Kalkkersiin tulevat kävijät olivat lähes kaikki hyvin väsyneitä ja päät painuivat yötä vasten järjestelmällisesti lepoasentoon. Levon jälkeen ensimmäiset kävijät odottivat puoli seitsemältä Sörnäisiin saapuvaa metroa, jolla osa porukasta siirtyi Kamppiin palvelukeskukseen aamupuurolle ja osa paikan läheisyyteen muihin puuhiin tai odottelemaan seuraavaa päivää. Kävijöitä ohjattiin katkoille, sosiaalitoimistoihin, seurakuntien palveluihin, Nuorisosäätiölle, varattiin Koisonrannan palvelukeskukseen selvittelyaika porttikiellon purkamiseksi, kaikkia helsinkiläisiä informoitiin Hietaniemenkadun palvelukeskuksen palveluista ja mahdollisuudesta yöpyä siellä, muille kerrottiin ruokailu- ja peseytymismahdollisuudesta. Lisäksi kävijöille annettiin runsaasti vaihtovaatteita, pipoja, hanskoja, kaulaliinoja ja sukkaa. Käyntien yleisimmät syyt olivat halu kohdata samassa tilanteessa olevia, yksinolo kotona, levottomuus ensisuojaassa, porttikielto Hietaniemenkadulle, asuntolaan päihtyneenä kielto tai ei rahaa mennä kotiin.

4.2.2. Tammikuu

Tammikuussa 2010 Kalkkersiin saapui 208 miestä ja 34 naista ja paikka oli avoinna yhteensä 27 yönä. Eri kävijöitä oli 121, 7 kävi kerran, muut 2-18 kertaa, uusia kävijöitä oli 7. Käyntikertoja vuoden 2010 alusta oli 242 ja käyntikertoja koko toiminnan aikana 123 710. Häilytyksiä tehtiin 2 (poliisi) Kävijä ei suostunut sääntöjä rikottuaan, poistumaan henkilökunnan pyynnöstä.

Kävijöiden tilanne yökahvilaan tultaessa:

Soitettu poliisi aggressiivisesti käyttäytyville: 2 miestä ja 1 nainen = (3)

Asunnottomia, jotka asuivat ystävien luona: (35)

Asunnottomia, jotka olivat loukkaantuneita ja ilman yöpaikkaa: (0)

Asunnottomia, jotka oli ohjattu/ saapuneet Hietaniemen palvelukeskuksesta Kalkkersiin: (28)

Asunnottomia, jotka eivät (halunneet) tai voineet mennä päihtyneenä asuntolaan, jossa asuivat: (27)

Asunnottomia, joilla ei ollut mitään majapaikkaa ja tulivat kadulta: (16)

Asunnottomia, jotka majailivat porttikäytävissä: (6)
Asunnottomia, jotka majailivat ladoissa ym. kylmissä ulkorakennuksissa: (1)
Asunnottomia, jotka majailivat kaupungin yleisövestoissa: (3)
Kävijät, joilla oli asunto: (15)
Kävijät, joilla oli tukiasunto: (13)
Kävijät, jotka asuivat palvelutalossa: (1)
Ulkopaikkakuntalaisia: (15)
Kävijät, joilla oli mökki saarella: (1)
Kävijät, jotka halusivat poiketa kahville: (32)
Kävijät, jotka olivat myöhästyneet viimeisestä bussista: (2)
Kävijät, jotka hakivat Kalkkersista seuraa: (2)
Kävijät, jotka halusivat tulla lämmittelemään: (16)
Kävijät, jotka olivat viihteellä: (5)
Kävijät, jotka saapuivat Kalkkersin suojiin häätöpäätöksen saatuaan: (2)
Kävijät, joiden asuinpaikka jäi tuntemattomaksi: (15)
Yhteensä: 242 henkilöä

4.2.3. Helmikuu

Helmikuussa Kalkkersissa kävi 125 miestä ja 14 naista ja paikka oli avoinna yhteensä 16 yönä. 79 eri kävijää, 54 kävi kerran, muut 2-4 kertaa, uusia kävijöitä oli 6. Käyntikertoja vuoden 2010 alusta oli 381 ja käyntikertoja koko toiminnan aikana 123 849. Hälytyksiä tehtiin 1; poliisi kävi noutamassa kadulle nukahtaneen, kahvilasta poistetun kävijän. Henkilökunta poisti 2 kävijää sääntörikkomusten vuoksi. Helmikuussa pidettiin yökahvilan ja etsivän työn yhteinen arviointipäivä.

Kävijöiden tilanne Kalkkersiin tullessa:

Soitettu poliisi aggressiivisesti käyttäytyville: (0)
Asunnottomia, jotka asuivat ystävien luona: (5)
Asunnottomia, jotka olivat loukkaantuneita ja ilman yöpaikkaa: (0)
Asunnottomia, jotka oli ohjattu/ saapuneet Hietaniemenkadun palvelukeskuksesta Kalkkersiin: (16)
Asunnottomia, jotka eivät (halunneet) tai voineet mennä päihtyneenä asuntolaan, jossa asuivat: (19)
Asunnottomia, joilla ei ollut mitään majapaikkaa ja tulivat kadulta: (26)
Asunnottomia, jotka majailivat porttikäytävissä: (2)
Asunnottomia, jotka majailivat ladoissa ym. kylmissä ulkorakennuksissa: (0)
Asunnottomia, jotka majailivat kaupungin yleisövestoissa: (0)
Kävijät, joilla oli asunto: (18)
Kävijät, joilla oli tukiasunto: (12)
Kävijät, jotka asuivat palvelutalossa: (0)
Ulkopaikkakuntalaisia: (14)
Kävijät, joilla oli mökki saarella: (0)
Kävijät, jotka halusivat poiketa kahville: (6)
Kävijät, jotka olivat myöhästyneet viimeisestä bussista: (0)
Kävijät, jotka hakivat Kalkkersista seuraa: (0)
Kävijät, jotka halusivat tulla lämmittelemään: (1)
Kävijät, jotka olivat viihteellä: (1)
Kävijät, jotka saapuivat Kalkkersin suojiin häätöpäätöksen saatuaan: (1)

Kävijät, joiden asuinpaikka jäi tuntemattomaksi: (0)
 Ohikulkija Helsingin yöstä: (6)
 Kävijä, joka saapui Hangonkadun katkaisuasemalta: (1)
 Kävijä, joka kotiutettiin sydänleikkauksen jälkeen kadulle: (1)
 Kävijä, joka asuu mielenterveyskuntoutujille osoitetussa paikassa: (1)
 Kävijä, joka saapui poliisiputkasta: (1)
Yhteensä: 139 henkilöä

4.2.4 Maaliskuu

Maaliskuussa Kalkkersiin saapui erilaisissa tilanteissa 106 miestä ja 16 naista (yht. 122). Paikka oli avoinna 27 yötä. Käyntikertoja maaliskuussa kertyi 122, miehiä 106 ja naisia 16. Uusia kävijöitä oli 3. Yhteensä kahvilassa kävi 79 eri kävijää. Yhden kerran kuukauden aikana kahvilassa kävi 51 kävijää. Kolme käyntikertaa kertyi viidelle kävijälle ja kuusi kävijää kävi 4-6 kertaa. Keskimäärin yön aikana oli 8 kävijää. Käyntikertoja vuoden 2010 aikana 503. Käyntikertoja koko toiminnan aikana kertynyt 123 971. Hälytysten osalta maaliskuu oli rauhallinen. Ulkopuolista apua ei tarvittu kertaakaan, kävijöitä ei myöskään maaliskuun aikana jouduttu poistamaan.

Kävijöiden tilanne Kalkkersiin tullessa:

Soitettu poliisi aggressiivisesti käyttäytyville: (0)
 Asunnottomia, jotka asuivat ystävien luona: (10)
 Asunnottomia, jotka oli ohjattu/ saapuneet Hietaniemenkadun palvelukeskuksesta Kalkkersiin: (7)
 Asunnottomia, jotka eivät (halunneet) tai voineet mennä päihtyneenä asuntolaan, jossa asuivat: (22)
 Asunnottomia, joilla ei ollut mitään majapaikkaa ja tulivat kadulta: (14)
 Asunnottomia, jotka majailivat porttikäytävissä: (0)
 Asunnottomia, jotka majailivat ladoissa ym. kylmissä ulkorakennuksissa: (0)
 Asunnottomia, jotka majailivat kaupungin yleisövestoissa: (2)
 Kävijät, joilla oli asunto: (10)
 Kävijät, joilla oli tukiasunto: (12)
 Kävijät, jotka asuivat palvelutalossa: (0)
 Ulkopaikkakuntalaisia: (7)
 Kävijät, joilla oli mökki saarella: (0)
 Kävijät, jotka halusivat poiketa kahville: (10)
 Kävijät, jotka olivat myöhästyneet viimeisestä bussista: (0)
 Kävijät, jotka hakivat Kalkkersista seuraa: (0)
 Kävijät, jotka olivat loukanneet itsensä/ pahoinpidelty: (1)
 Kävijät, jotka halusivat tulla lämmittelemään: (0)
 Kävijät, jotka olivat viihteellä: (2)
 Kävijät, jotka saapuivat Kalkkersin suojiin häätöpäätöksen saatuaan: (0)
 Kävijät, joiden asuinpaikka jäi tuntemattomaksi: (5)
 Kävijät, jotka kertoivat tulevansa Helsingin yöstä: (5)
 Kirjattu sairaalasta kadulle: (1)
 Vaimo "laittanut ulkoruokintaan": (1)
 Kävijä, joka asustelee hylätyssä laivassa koiransa kanssa: (1)
Yhteensä: 122 henkilöä

4.3 Vertais- ja vapaaehtoistoiminnan keskus Vepa

4.3.1 Raportti toiminnasta ajalta tammi-maaliskuu 2010

Vertaistoiminnan- ja vapaaehtoistoiminnan keskus (VEPA) toimii Helsingin Sörnäsissä katutasossa matalan kynnyksen toimipisteenä. Toiminta kehitettiin alun perin yhteistyössä Kriminaalihuollon tukisäätiön, KRIS-Suomi ry:n sekä Vva ry:n vapaaehtoisten kanssa. Vepasta on muodostunut kävijöiden oma tila, joka tavoittaa pääkaupunkiseudulla olevia asunnottomia ja asunnon jo saaneita.

Vepan toiminnasta Vva:lla vastasivat yksi palkattu vertaisohjaaja ja kaksi työharjoittelussa ollutta henkilöä sekä vapaaehtoiset. Paikkaa pidettiin auki arkisin kello 8.00-15.00. Vepa tavoitti päivittäin 20-40 kävijää. Suurin osa heistä oli miehiä, naisia kävijöistä oli vajaa 10 %. Vertaistyöntekijät ohjasivat ja avustivat asunto- ja viranomaisasioissa. Lisäksi Vepassa oli mahdollisuus lukea päivän lehti, juoda kahvit, käyttää tietokonetta ja soittaa virkapuheluita maksutta sekä tavata samassa elämäntilanteessa olevia henkilöitä. Aamupäivisin tarjottiin usein lahjoituksena saatua ruokaa. Alkuvuonna olleen tauon jälkeen alettiin jälleen pitää viikkopalavereita perjantaisin 26.3. lähtien. Niissä Vva:n työntekijä kävi vertaisohjaajien kanssa läpi kulunutta viikkoa ja keskusteli seuraavan viikon aikataulusta. Lisäksi oli tilaisuus varmistaa Vepassa työskentelevien työssä jaksaminen. Alkuvuodesta KRIS-Suomi ry piti vastaanottoa maanantai-iltapäivisin Vepan tiloissa. Ajanjakson aikana suursiivous pidettiin 2.2. ja 31.3. Laurea-ammattikorkeakoulun kaksi opiskelijaa järjestivät 19.2 Vepassa tietokilpailun ja letun paistoa kävijöille.

4.4 Yökiitäjä – etsivä työ

4.4.1 Raportti toiminnasta tammikuulta

Yökiitäjässä aloitti työskentelyn vuoden alussa uusi sairaanhoitaja. Yökiitäjän etsivän työn partio liikennöi tammikuussa 15 yönä. Tammikuu oli runsaiden lumisateiden ja kovien pakkasten takia varsin haasteellinen kuukausi. Kävijöiden tavoittaminen jo tutuksi tulleista paikoista oli varsin sattumanvaraista. Yökiitäjä keskusteli usean vakituisen kävijän kanssa heidän ollessaan matkalla Hietaniemenkadun palvelukeskukseen. Edelleen oli kuitenkin kävijöitä, jotka sinnittelivät yönsä muun muassa yleisissä käymälöissä, rappukäytävissä ja huoltoasemilla. Talvivaatteiden jakoa tehtiin myös jonkin verran Yökiitäjä-autosta.

Uusia kävijöitä Yökiitäjä tavoitti keskustan alueelta. Yhden huonosti suomea puhuvan virolaismiehen kanssa toimittiin siten, että soitettiin Hietaniemenkadun palvelukeskukseen ja he järjestivät hätämajoituksen, vaikka kyseessä olikin ulkomaalainen mies. Palvelukeskus kertoi myös ottavansa yhteyttä virolaismiehen jatkosta sosiaalipäivystykseen. Yökiitäjä tavoitti uuden kävijän myös Espoon Olarinluomasta, joka oli matkalla Olarinluoman vastaanottokotiin. Yökiitäjä kävi tapaamassa säännöllisesti Johanneksen kirkon rappusilla majailevaa henkilöä. Useista keskusteluista huolimatta hän ei suostunut ottamaan apua vastaan. Pakkasten ollessa lähes -20 astetta Yökiitäjä oli yhteydessä poliisiviranomaisiin edellä mainitun henkilön vuoksi. Näin tehtiin, koska Yökiitäjä ei halunnut jättää henkilöä oman onnensa nojaan kovilla pakkasilla.

Yökiitäjä aloitti yön Postitalon edustalta. Tämän jälkeen partio jalkautui ja kiersi Asematunnelin sekä rautatieaseman lähiympäristön, josta siirtyi Kampin metroaseman edustalle ja jalkautui kierrokselle Kampin keskuksen alueelle. Ennen puolta yötä Yökiitäjä kartoitti torit, yleiset käymälät sekä Aikatalon ympäristön. Yökahvila Kalkkersin auettua klo 24.00 Yökiitäjä kävi katsomassa yökahvilan kävijätilanteen. Yökiitäjä siirtyi loppukuusta uudelle reitille Espooseen, jossa käytiin seuraavilla alueilla: Espoon keskus, Kirstinmäki, Olarinluoman teollisuusalue sekä ostoskeskus. Aamuyöstä Yökiitäjä palasi takaisin

ydinkeskustaan kiertäen yleiset käymälät sekä yöhuoltoasemat. Lopuksi Yökiittäjä kartoitti rautatieaseman sekä Kampin keskuksen aukeamisen aikaan tapahtuvan liikehännän.

Yökiittäjä kävi tutustumassa Vantaan Koisonrannan hoitokotiin, joka toimii vantaalaisten asunnottomien päivystysyksikkönä. Henkilökunnan mukaan hoitokodissa oli ollut riittävästi tilaa vantaalaisille asunnottomille. Lisäksi Yökiittäjä kävi myös Olarinluoman vastaanottokodissa tutustumassa espoolaisten asunnottomien arkeen yöaikaan. Henkilökunnan mukaan Espoon vastaanottokoti oli jatkuvasti lähes täynnä. Paikkoja siellä on 20, joka vaikuttaa henkilökunnan mielestä riittämättömältä. Espoon kaupungin suuren pinta-alan vuoksi espoolaisia asunnottomia oli hankala tavoittaa yöaikaan. Yökiittäjä oli myös yhteydessä lähityöhankkeen työntekijään yhteistyön merkeissä.

4.4.2 Raportti toiminnasta helmikuulta

Yökiittäjällä oli helmikuussa teknisiä ongelmia auton kanssa siinä määrin, että jouduttiin turvautumaan hinauspalvelun apuun. Tämän vuoksi liikuttiin työntekijän omalla henkilöautolla kaksi työvuoroa. Yökiittäjän etsiväntyön partio liikkui autolla sekä jalkautuen helmikuussa 12 yönä. Helmikuussa pidettiin yökahvila Kalkkersin sekä Yökiittäjän yhteinen kehittämis- ja arviointipäivä. Etsivän työn toteutus oli keliolosuhteiden takia varsin haastavaa, sillä runsas lumentulo ja kireät yöpakkaset näkyivät jonkin verran kävijämäärissä. Muutenkin yöelämä helmikuussa oli hiljaisempaa kuin muina kuukausina. Uusia kävijöitä Yökiittäjä tavoitti muun muassa Espoon keskukselta sekä Aikatalosta Helsingistä lähityön hankkeelta saatujen vihjeiden perusteella. Yökiittäjä kuljetti erään hyvin vaikeasti liikkuneen kävijän Hietaniemenkadun palvelukeskukseen. Ydinkeskustan alueella liikuttaessa käytiin säännöllisesti tapaamassa Johanneksen kirkon rappusilla majailevaa kävijää. Muutamina öinä häntä ei tavoitettu, joten ilmeisesti hän oli silloin yöpynyt jossain muualla. Yökiittäjän muutamaa vakiokävijää ei tavoitettu helmikuun aikana. Helmikuun ajan jatkettiin muutaman viikon pidempään edellisen kuukauden käyntireittiä Espoossa, koska kaupunkina Espoo on laaja-alainen.

Yökiittäjä kävi helmikuussa tutustumassa Kotkankadun huoltokotiin, jossa asuu Yökiittäjän vanhoja sekä palveluiden piiriin siirtyneitä kävijöitä. Lisäksi Yökiittäjä kävi Pelastusarmeijan miesten asuntolassa, jossa myös oli Yökiittäjän vanhoja kävijöitä. Yökiittäjän käy ja kartoittaa eri asuntoloiden tarjoamat palvelut asunnottomille henkilöille pääkaupunkiseudulla ja luo näihin paikkoihin kontakteja.

4.4.3 Raportti toiminnasta maaliskuulta

Yökiittäjän etsivän työn partio liikennöi maaliskuussa 14 yönä. Maaliskuu oli yöaikaan edelleen varsin kylmä, joten vaatetuksen tarve kävijöillä oli ilmeinen. Kävijämäärissä oli helmikuun verrattuna selvää kasvua. Mitään yksiselitteistä syytä kävijöiden määrän kasvuun ei Yökiittäjällä ole tiedossa. Uusia kävijöitä Yökiittäjä tavoitti viisi, joista yksi oli nainen. Uusia kävijöitä tavoitettiin rautatieaseman sekä metroaseman lähistöltä Helsingin keskustasta.

Kaisaniemen yleisestä käymälästä tavoitettiin yksi uusi kävijä. Töölön kirjaston lähetyviltä tavoitettiin uusi kävijä, polkupyörällä liikkunut nainen. *Hänen yöpymispaikkansa on herättänyt kansalaisten silmissä hämmennystä, koska hän yöpyi lämmityspuhaltimen vieressä polkupyörä sekä muovi suojanaan. Asunnottomana hän on ollut vuoden alusta ja kokemukset asuntoloista olivat varsin negatiiviset eikä hän näin ollen halunnut niihin hakeutua. Johanneksen kirkon rappusilla nukkuvan luona Yökiittäjä kävi säännöllisesti ja kontaktin luominen edistyi huomattavasti. Yökiittäjä vei hänelle leiripatjan, josta hän oli hyvin kiitollinen. Yökiittäjän vakituksista kävijöistä tavoitettiin muutama, jotka olivat olleet kateissa jo jonkin aikaan. He olivat kuitenkin liikkuneet keskustan alueella säännöllisesti.*

Yökiitäjä aloitti reittinsä Postitalon edustalta, jalkautuen rautatieasemalle sekä sen ympäristöön. Seuraava pysähtymispaikka oli Kampin metroaseman ylätasanne, jossa jalkauduttiin Kampin ympäristöön. Yleiset käymälät sekä torit kuuluivat yökiitäjän vakioreitteihin. Puolen yön aikaan siirryttiin kohti Itä-Helsinkiä kiertäen metroasemat matkalla kohti Itäkeskusta. Seuraavaksi siirryttiin Vuosaareen, jossa kartoitettiin ostoskeskuksen ympäristö sekä asema. Aamuyöstä palattiin ydinkeskustaan kiertäen yöhuoltoasemat sekä yleiset käymälät uudelleen. Myös Hietaniemenkadun palvelukeskuksen ympäristö tarkistettiin usein.

Maaliskuussa Yökiitäjä ei käynyt tutustumiskäynneillä yhteistyökumppaneiden yksiköissä. Yökiitäjä keskittyi perustyöhön liikennöintipaikkojen mukaisesti. Yökiitäjä oli mukana etsivän työn yhteistyöpalaverissa 11.3. Aseman lapset ry:n Walkersissa. Kokouksessa eri työryhmät esittäytyivät sekä käsiteltiin edellisen kokouksen antia. Seuraava yhteistyötapaaminen pidetään kesäkuun alussa. Yökiitäjän mukana oli 24.3. Vva ry:n toiminnassa mukana olevia henkilöitä sekä valokuvaaja. Tarkoituksena oli saada kuvia asunnottomuudesta Helsingissä.

4.4.4 Ulkona tavatut henkilöt ajalta tammi-maaliskuu 2010

Kävijöitä vuoden 2010 aikana yhteensä 112.

3kk	Miehet	Naiset	Uusia	VVA	Yhteensä
Tammikuu	33	1	3	32	34
Helmikuu	26	1	3	24	27
Maaliskuu	49	2	5	44	51
Yhteensä	108	4	11	100	112

4.4.5 Tilasto koko toiminnan ajalta heinäkuu 2006-maaliskuu 2010

Käyntejä / tapaamiskertoja	2 170
Uusia kävijöitä	431
Miehet	930
Naiset	82
VVA	629
Liikennöidyt yöt	527

Poliisi	6
Ambulanssi	6
Päivystävä lääkäri	1
Sahaajankadun ensisuoja	8
Hietaniemenkadun palvelukeskus	7

5 PROJEKTIT

5.1 Sällikoti

5.1.1 Raportti toiminnasta ajalta tammi-maaliskuu 2010

Tammi- ja helmikuu 2010 olivat Sällikodissa valmistautumista muutokseen. Hankesuunnitelman mukaisesti henkilökunnan määrä väheni kahdella työntekijällä helmikuun lopulla, jonka jälkeen Sällikodissa ei enää ollut omaa työntekijää yöaikaan, vaan yöpäivystyksestä pitää huolen Helsingin Diakonissalaitoksen kortteliyötyöntekijä. Muutokseen on valmistauduttu pitkään mutta siitä huolimatta se aiheutti levottomuutta asukkaissa. Vaikka asiasta oli tiedotettu pitkään ja monta kertaa, osa asukkaista oli silti epätietoisia ja luulivat henkilökunnan poistuvan kokonaan.

Tammi- ja helmikuu Sällikodissa oli muutoin melko rauhallista. Kylmän talven takia osa vieraista ei halunnut poistua vierailuajan puitteissa. Poliisi jouduttiin kutsumaan tavallista hieman useammin, koska hyvin juopunutta ihmistä ei voitu lähettää kovaan pakkaseen.

Maaliskuu oli selvästi rauhaton, talossa oli paljon ulkopuolisia, sekä asukkaiden välisiä riitoja ja tappeluita. Tähän vaikutti useampi yhtäaikainen tekijä. Pitkä ja kylmä talvi vaikuttivat asiaan, asukkaat olivat säästä johtuen paljon sisällä ja joidenkin asukkaiden väliset suhteet kiristyivät. Muutos myös aiheutti stressiä ja hermostuneisuutta asukkaissa. Kylmän sään takia asukkaiden vieraat pyrkivät yöpymään talossa. Monilla oli virheellinen käsitys, että talossa ei enää ole valvontaa yöaikaan, ja sisälle pyrittiin henkilökunnan kotiinlähdön jälkeen. Kortteliyötyöntekijä poisti asiattomia vieraita, myös asukkaat osallistuivat jonkin verran järjestyksen ylläpitoon ilmoittamalla kortteliyötyöntekijälle asiattomista kulkijoista.

Talon järjestystä ja asumisrauhaa, sekä toimintatapoja yöaikaan tapahtuvissa ongelmatilanteissa käsiteltiin lähes kaikissa tammi-, helmi-, ja maaliskuun asukaskokouksissa. Silti vasta maaliskuun lopulla, kun muutos oli jo realisoitunut, talo rupesi hieman rauhoittumaan. Osittain tähän vaikutti myös ilmojen lämpeneminen kevään myötä.

Ajanjaksolla Sällikodissa oli 3 kuukauden ajan harjoittelussa Laurea-ammattikorkeakoulun sosionomi-opiskelija; Jyväskylän yliopiston opiskelija kävi myös tutustumassa Sällikotiin.

Maaliskuussa Sällikodin hankevastaavan työnkuva muuttui siten että hänen vastuulleen tulivat myös Vva ry:n matalankynnyksen toimipisteiden esimiestehtävät. Aikaisemmin esimiehenä toiminut työntekijä siirtyi toiseen työpaikkaan.